

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1285/2513

นายอุดม แยมแพงโจทก์ นายวัช ศรีสุภา ที่ 1 กับพวกรวม 3 คนล.นายชิตสวาสต์ โชติกะเสถียร นางภัทรา โชติกะเสถียรผู้ร้อง

ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลพิพากษาให้จำเลยในฐานะผู้รับมรดกของ ป. ชำระค่าจ้างว่าความจากกองมรดกของ ป. ให้โจทก์ โจทก์นำยึดติดซึ่งเป็นของจำเลยกับภริยา โดยอ้างว่าจำเลยได้รับมรดกของ ป. ไป คือ ที่ดินโฉนดที่ 5813 ซึ่งมีราคามากกว่าหนี้ตามคำพิพากษา จำเลยจึงต้องรับผิดชอบหนี้แก่โจทก์ และโจทก์รับว่าที่ดินโฉนดนี้มีชื่อจำเลยเป็นเจ้าของ แม้จำเลยกับภริยาจะแถลงรับว่าจำเลยกับ ป. ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความยอมยกที่ดินนี้ให้ ภ. แล้วจำเลยได้ขายไปเสีย แต่จำเลยก็ได้โต้แย้งว่าเป็นที่ดินของจำเลยที่ยินดีสละให้แก่ ภ. ไม่ใช่ทรัพย์สินของ ป. และไม่ใช่มรดกของ ป. ในขณะที่ ป. ตาย ดังนี้ เมื่อโจทก์ไม่สืบพยาน ก็ไม่มีทางจะฟังได้ดังโจทก์อ้างว่าที่ดินนี้เป็นของ ป. ศาลยอมพิพากษาให้ถอนการยึดเนื่องจากศาลฎีกาได้พิพากษาให้จำเลยทั้งสามในฐานะผู้รับมรดกตามพินัยกรรมของนางเปี่ยม โชติกะเสถียร ชำระค่าจ้างว่าความจากกองมรดกของนางเปี่ยมให้แก่โจทก์ ๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยและค่าฤชาธรรมเนียม จำเลยไม่ชำระ โจทก์จึงนำยึดติดเลขที่ ๒๓ ของจำเลยที่ ๓ เพื่อบังคับชำระหนี้ จำเลยที่ ๓ กับนางภัทรา โชติกะเสถียร ภริยายื่นคำร้องว่า ทรัพย์สินมรดกของนางเปี่ยมตามพินัยกรรมนั้นนางเปี่ยมได้จำหน่ายจ่ายโอนไปหมดก่อนถึงแก่กรรม ตึกนี้สร้างขึ้นด้วยเงินส่วนตัวของนางภัทรา ก่อนสมรสกับจำเลยที่ ๓ จึงเป็นสินเดิมของผู้ร้อง ขอให้ถอนการยึด โจทก์ให้การเป็นใจความว่า จำเลยที่ ๓ ได้รับมรดกของนางเปี่ยมไปแล้ว มีราคามากกว่าหนี้ตามคำพิพากษาต้องรับผิดชอบหนี้ตามคำพิพากษาเต็มจำนวนให้โจทก์ ทรัพย์สินที่ยึดมาไม่ใช่สินเดิมของผู้ร้อง แต่เป็นสินสมรสระหว่างจำเลยที่ ๓ กับผู้ร้อง วันสืบพยานโจทก์โจทก์แถลงรับว่าติดเลขที่ ๒๓ ที่ยึดมาไม่ใช่ทรัพย์สินมรดกของนางเปี่ยมจริง แต่จำเลยที่ ๓ ได้รับมรดกของนางเปี่ยมไป คือ ที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ ซึ่งมีราคามากกว่าจำนวนหนี้ตามคำพิพากษาจึงต้องรับผิดชอบหนี้แก่โจทก์ หลักฐานที่แสดงว่าที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ เป็นมรดกของนางเปี่ยมก็คือนางเปี่ยมเคยเข้าหุ้นส่วนกับจำเลยที่ ๓ ประมูลซื้อที่ดิน เมื่อซื้อแล้วได้โอนใส่ชื่อจำเลยที่ ๓ รวมทั้งที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ ด้วย ต่อมานางเปี่ยมตั้งโจทก์เป็นทนายฟ้องเรียกเงินส่วนแบ่งในการเป็นหุ้นส่วนจากจำเลยที่ ๓ แล้วนางเปี่ยมถอนฟ้องไป โดยนางเปี่ยมกับจำเลยที่ ๓ ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันนอกศาลเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๔ ว่านางเปี่ยมยอมรับเงินจากจำเลยที่ ๓ เพียงหนึ่งแสนบาท ส่วนที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ ซึ่งมีชื่อจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าของนั้นให้จำเลยที่ ๓ โอนใส่ชื่อหลวงอรรถกัลยาวิจิไว้แทนชั่วคราว เพื่อโอนให้เด็กหญิงภัทราภา โชติกะเสถียร เมื่อนางเปี่ยมตายแล้วหรือเมื่อเด็กหญิงภัทราภามีอายุ ๒๐ ปี ต่อมานางเปี่ยมฟ้องเรียกส่วนแบ่งมรดกพระยาวิสูตรฯ จากจำเลยที่ ๓ อีก ๒ ล้านบาท ศาลพิพากษาคดีถึงที่สุดให้เป็นไปตามสัญญาประนีประนอม ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๔ นั้น และให้จำเลยที่ ๓ ใช้เงินแก่นางเปี่ยม ๓๐,๐๐๐ บาท ที่ยังค้างอยู่ ซึ่งจำเลยที่ ๓ ได้ชำระเสร็จไปแล้ว นางเปี่ยมตายเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ จำเลยที่ ๓ ยังมีได้โอนใส่ชื่อหลวงอรรถกัลยาวิจิตามสัญญา แต่ต่อมาจำเลยที่ ๓ ขายไปเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ เด็กหญิงภัทราภามีอายุ ๒๔ ปี และสมรสเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวมา โจทก์ถือว่าที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ เป็นมรดกของนางเปี่ยม เมื่อ

จำเลยที่ ๓ เอาไปขาย ก็มีผลเท่ากับจำเลยที่ ๓ ได้รับมรดกนางเปี่ยมไปเท่าราคาที่เขา ผู้ร้องแถลงว่า นางเปี่ยมกับจำเลยที่ ๓ ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความยกที่ดินโฉนดที่ ๕๑๓ ให้เด็กหญิงภัทราภาจริง แต่เป็นที่ดินของจำเลยที่ ๓ ที่ยีนดีสละให้แก่เด็กหญิงภัทราภา จะถือว่าเป็นทรัพย์สินมรดกของนางเปี่ยมไม่ได้ เพราะไม่ใช่ทรัพย์สินของนางเปี่ยมในขณะตาย แต่เป็นของเด็กหญิงภัทราภา จำเลยที่ ๓ ขายไปโดยความยินยอมของนางภัทราภาเจ้าของทรัพย์สินซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและผู้ร้องรับว่าคดีเลขที่ ๒๓ เป็นสินสมรสระหว่างจำเลยที่ ๓ กับนางภัทราผู้ร้อง ประเด็นเรื่องที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ เป็นมรดกของนางเปี่ยมหรือไม่ คู่ความขอให้ศาลวินิจฉัยไปตามข้อเท็จจริงที่ต่างแถลงมาแล้ว โดยต่างไม่ติดใจสืบพยานต่อไป ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ถอนการยึดคดีเลขที่ ๒๓ คืนให้ผู้ร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า

คำพิพากษา

คดีนี้ศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยทั้งสามในฐานะผู้รับมรดกนางเปี่ยมชำระค่าจ้างว่าความจากกองมรดกของนางเปี่ยมให้โจทก์ ฉะนั้น โจทก์จะบังคับคดีเอาชำระหนี้ได้แต่เฉพาะทรัพย์สินที่เป็นมรดกของนางเปี่ยมหรือเพียงเท่าที่ทายาทคนใดได้รับทรัพย์สินมรดกไปเท่านั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๓๔ และ ๑๗๓๘ วรรค ๒ คดีที่โจทก์นำคดีนี้ โจทก์แถลงรับว่ามีไม่มรดกของนางเปี่ยม จึงเหลือปัญหาเพียงว่าที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ เป็นมรดกของนางเปี่ยมที่จำเลยที่ ๓ ได้รับมรดกไปจริงดังที่โจทก์อ้างหรือไม่ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่โจทก์มีหน้าที่ต้องนำสืบพิสูจน์เสียก่อน เพราะโจทก์แถลงรับว่าที่ดินนี้มีชื่อจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ เมื่อโจทก์อ้างว่าที่ดินโฉนดนี้เป็นมรดกของนางเปี่ยม แม้จำเลยที่ ๓ กับนางภัทราผู้ร้องจะแถลงรับว่าจำเลยที่ ๓ กับนางเปี่ยมได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความยกที่ดินโฉนดนี้ให้เด็กหญิงภัทราภาจริงก็ตาม แต่ก็ได้แถลงโต้แย้งว่าเป็นที่ดินของจำเลยที่ ๓ เองที่ยีนดีสละให้แก่เด็กหญิงภัทราภา ไม่ใช่ทรัพย์สินของนางเปี่ยมและไม่ใช่มรดกของนางเปี่ยมในขณะตาย คำแถลงของจำเลยที่ ๓ กับนางภัทราผู้ร้องเป็นการปฏิเสธข้ออ้างตามคำแถลงของโจทก์ที่ว่าที่ดินโฉนดที่ ๕๘๑๓ เป็นมรดกของนางเปี่ยมที่จำเลยที่ ๓ ได้รับไป เมื่อโจทก์ไม่สืบพยาน คงขอให้ศาลวินิจฉัยตามข้อเท็จจริงที่ต่างแถลงกันข้างต้นก็ไม่มีทางที่จะถือเอาได้ดังที่โจทก์อ้างว่าที่ดินโฉนดนี้เป็นมรดกของนางเปี่ยมที่จำเลยที่ ๓ ได้รับและขายไปแล้ว โจทก์ไม่อาจชนะคดีได้ และไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นในปัญหานี้ต่อไป พิพากษายืน

องค์คณะ

วินัย ทองลงยา · โกวิท ธีระวัฒน์ · ประพนธ์ ศาตะมาน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1285/2513>